

MUSEU CASTELLER DE CATALUNYA · VALLS

EL NOSTRE MÓN, LA TEVA EMOCIÓ

DOSSIER PEDAGÒGIC

CURS 2025-2026

EL MUSEU, UN ESPAI EDUCATIU

El Museu Casteller de Catalunya s'obre a la comunitat educativa amb l'objectiu d'oferir un espai on els alumnes puguin descobrir i experimentar les múltiples dimensions del món casteller d'una manera constructiva i divertida.

Les sales d'exposicions, l'aula educativa i, fins i tot, la plaça exterior són els escenaris educatius des d'on abordem l'univers casteller, tant des del punt de vista conceptual però també experimental, posant-hi el cos i explorant les competències que ens ofereix per tal de contribuir al desenvolupament d'una vida valuosa i amb criteri.

CONTACTE

+34 977 66 00 30

info@museucasteller.cat

www.museucasteller.cat

Plaça del Blat, 5
43800 VALLS (Tarragona)

MUSEU CASTELLER DE CATALUNYA

El Museu Casteller de Catalunya s'erigeix com a altaveu del fenomen casteller a través de les emocions que se'n desprenen.

Gràcies al seu reconeixement per la UNESCO com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat l'any 2010, la cultura castellera esdevé un valor central com a element identitari global i també com a motor per a l'aprenentatge, la reflexió i l'assoliment de nous compromisos socials.

APRENEM DEL FET CASTELLER

El Servei Pedagògic del Museu Casteller busca fomentar, de manera lúdica i dinàmica, la incorporació i l'aprenentatge de tota una sèrie de competències, és a dir, de coneixements, capacitats i actituds, per contribuir al desenvolupament d'una vida individual i col·lectiva plena i rica dels nostres alumnes.

Inspirats en els mateixos valors que mouen les colles castelleres i l'enlairament dels castells, les propostes educatives cerquen la construcció de grups cohesionats i integradors, amb capacitat per treballar en equip i gestionar els conflictes de manera responsable i solidària. D'aquesta manera, la immersió a la realitat castellera ens permetrà imaginar i crear relacions basades en el civisme, la participació, la diversitat, la col·laboració i el compromís mutus.

Així mateix, l'apreciació del patrimoni cultural fomentarà la valoració i el respecte per la diversitat i la pluralitat identitària, alhora que alimentarà una perspectiva més àmplia de les arrels històriques i el seu context en l'àmbit global.

Les propostes educatives s'adapten a cada franja d'edat. Partint d'un primer abordatge a les exposicions museogràfiques i, posteriorment, de la realització d'una sèrie de dinàmiques dirigides, aprofundim en l'univers casteller amb l'objectiu de fomentar les competències necessàries per construir una societat resistent als conflictes, impulsada per l'esforç i la resiliència i, en definitiva, capaç de projectar un futur sostenible, d'acord amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible que impulsa l'ONU.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Valoració del treball associatiu, el respecte cap a les altres persones i el rol que ocupen dintre el grup. Apreciació de la diversitat, foment i pràctica del diàleg i la participació i gestió de les emocions individuals davant el conflicte. Aproximació a la realitat castellera i anàlisi de l'entorn i del patrimoni cultural.

DURADA DEL TALLER: 1'30h

Visita guiada a les exposicions de 40 min. i taller pràctic de 50 min.

DESCOBRIM ELS CASTELLS

INFANTIL 4 I 5 I PRIMER CICLE D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

DESCRIPCIÓ

Aquesta activitat proposa un conjunt d'accions per treballar eines competencials en valors. El taller s'articula en 4 actes: una primera part on es prepararà el grup i l'espai per tal de conformar-nos com a colla castellera; una segona part on s'hi abordaran alguns conceptes bàsics de l'estructura del castell i les figures que el constitueixen; una tercera, on hi posarem el cos i ens convertirem en castellers i castelleres per un dia, experimentant amb el vestuari i dimensionant, tots plegats, la construcció col·lectiva d'un castell. Per finalitzar, farem una valoració de les emocions que han anat sorgint durant aquesta petita Diada i explorarem els valors i els sentiments que s'hi relacionen, tot ampliant les capacitats de la nostra intel·ligència emocional.

OBJECTIUS D'APRENTATGE

Presentació pròpia i escolta activa, reconeixement del grup i de la mateixa pertinença. Respecte per l'ordre i el material compartit. Primer abordatge a la realitat castellera des de les seves vessants musical i física i experimentació amb el vestuari i gestió i identificació de les emocions.

M
MÓN CASTE

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

INFANTIL 4 I 5

ACTE 1. Preparació

Mitjançant diferents jocs dinàmics, generarem un ambient propici per tal de teixir les relacions de confiança necessàries per ser un grup cohesionat i fundar la nostra pròpia colla castellera.

ACTE 2. Construcció

Continuarem apropiant-nos de l'espai de manera col·lectiva amb una activitat d'identificació de les diferents parts que componen un castell i els rols de cadascun dels seus membres.

ACTE 3. Posa-hi el cos

Més endavant, coneixerem el vestuari casteller i experimentarem enfaixant-nos i provant les maneres de portar el mocador tot descobrint per a què serveix cada una d'aquestes peces.

ACTE 4. Emoció

Finalment farem una revisió de les emocions que hem anat experimentant durant tot el taller. Identificarem els nostres sentiments a partir de diferents imatges i en descriurem les seves característiques i com es relacionen amb altres emocions properes i oposades.

Per últim, escollirem entre una diversitat de fitxes amb diferents situacions castelleres i les pintarem per emportar-nos un record de la visita.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

PRIMER CICLE D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

ACTE 1. Preparació

Mitjançant diferents dinàmiques jugarem amb el moviment i l'espai per generar un ambient propici, còmode i adient per conformar-nos com a colla castellera, generant llaços de confiança i cohesió de grup.

ACTE 2. Construcció

Durant el segon acte aprendrem com posar-nos la faixa i el mocador, tot pensant en les necessitats de cadascuna de les persones que formen part del castell, valorant les nostres diferències i requisits i ressaltant la manera com és imprescindible que hi hagi castellers i castelleres plurals i heterogenis per aixecar aquestes estructures.

ACTE 3. Posa-hi el cos

A continuació, construirem un gran puzzle amb el qual abordarem les diferents parts d'un castell i les figures que el componen.

ACTE 4. Emoció

Per a l'últim acte farem servir un mapa d'emocions i expressarem el que hem sentit, destacant algunes emocions per teatralitzar-les, preguntant-nos com podem gestionar els nostres sentiments i relacionant-los amb els seus contraris.

A més, i per acabar, ens proposarem elaborar un ninot casteller amb diversos materials com foams, colors i plastilines.

FEM PINYA!

CICLE MIG I SUPERIOR D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

DESCRIPCIÓ

L'estructura d'aquesta activitat sintonitza estretament amb la narrativa museogràfica del Museu Casteller, ja que també es conforma per 4 actes que ens conduiran a comprendre la riquesa del món casteller. En una primera part, una sèrie de dinàmiques permetran teixir una xarxa de confiança grupal fonamental per a la constitució d'una colla; seguidament, es durà a terme un segon acte mitjançant el qual es posarà en valor el context històric dels castells, identificant-ne la tradició, com van vestits i perquè, com s'organitzen i quins valors els vehiculen. Per finalitzar, a l'últim acte, es realitzarà una dinàmica per tal de revisar els obstacles i les potencialitats d'aquest treball col·lectiu, les maneres de gestionar el diàleg i les emocions que això ha anat produint en l'àmbit individual i grupal.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Incidència de les conductes autònomes, responsables i corresponsables envers els i les companyes en les relacions grupals i col·lectives. Aproximació a la realitat castellera de manera dialogant i participativa i foment de l'anàlisi del context patrimonial. Valoració de les habilitats per gestionar les emocions, els obstacles i el conflicte.

DURADA DEL TALLER: 1'30h

Visita guiada de 40 min. i taller de 50 min.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE

Coneixement del fet casteller de manera dinàmica, teòrica i també pràctica mitjançant el joc. Identificar les construccions castelleres amb ciències matemàtiques i físiques, Entendre l'equilibri i les dinàmiques grupals vers les construccions. Aprendre com es compta i quines parts formen un castell. Dinamització de les relacions de confiança i la cohesió del grup i, alhora, reafirmació del respecte pels altres, la pluralitat i diversitat del col·lectiu. Aproximació al concepte de patrimoni cultural de la humanitat i ubicació en el mapa global.

MÓN CASTELLER

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

CICLES MIG I SUPERIOR D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

ACTE 1. Preparació

El primer acte ens convidarà a apropiar-nos de l'espai mitjançant el joc dinàmic i el moviment del cos, deixant-nos anar d'esquenes per tal que ens agafin les companyes i treballar la confiança les unes en les altres amb l'objectiu de considerar quines relacions hem de teixir per configurar una colla castellera i poder elevar-nos en un castell.

ACTE 2. Construcció

Seguidament, situarem la realitat castellera sobre el mapa de Catalunya i la relacionarem amb altres activitats que reforcen la nostra identitat i el sentiment de pertinença, tot valorant el patrimoni i preguntant-nos per la importància del patrimoni immaterial de la humanitat.

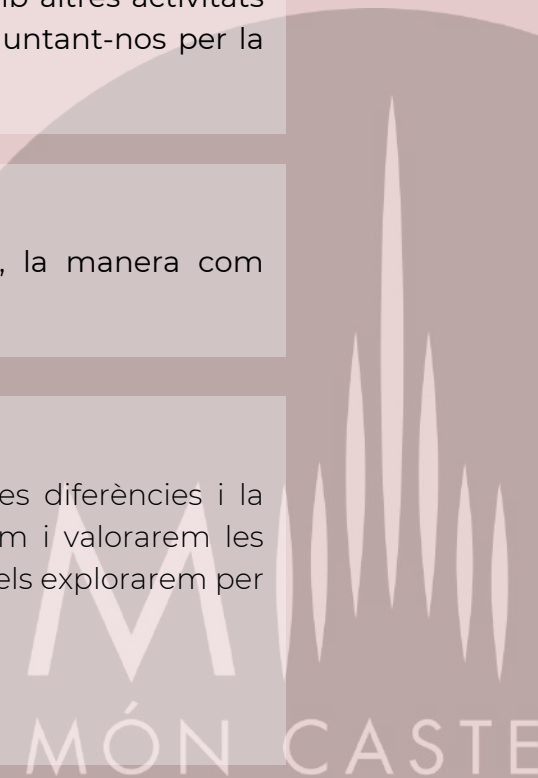
ACTE 3. Posa-hi el cos

Mitjançant el Joc d'Enigmes, revisarem els diferents elements que componen un castell, la manera com distingir-los i anomenar-los i el vestuari amb el qual s'uniformen els castellers.

ACTE 4. Emoció

Per finalitzar, identificarem els rols que s'han desplegat durant l'activitat i la manera com les diferències i la pluralitat dins el grup han sigut indispensables per aconseguir objectius en comú. Revisarem i valorarem les emocions i sentiments que hem experimentat amb el suport visual de la roda dels sentiments i els explorarem per tal de gestionar-los i ampliar els nostres coneixements emocionals.

Per finalitzar, podrem escollir entre diversos materials plàstics per generar un record de la visita.

CASTELLERS AL MÓN

PRIMER I SEGON CICLES D'ESO

DESCRIPCIÓ

Aquest taller grupal fa especial èmfasi en l'abordatge del patrimoni cultural immaterial que representa el fet casteller i la seva projecció dins l'inventari patrimonial de la humanitat. Per això, es realitza una contextualització del fenomen des d'una perspectiva geogràfica i històrica i també des de la vessant emocional, situant el grup dintre de les dinàmiques de la colla i les relacions de confiança i interdependència que se'n desprenen de manera fonamental per aconseguir enlairar una d'aquestes estructures efímeres. Amb tot, es busca connectar els coneixements teòrics amb els esdeveniments culturals i mostrar la forma amb la qual ens permeten indagar sobre la nostra identitat col·lectiva, la gestió de les nostres pròpies emocions i la corresponsabilitat que es desenvolupa en l'àmbit social i ciutadà.

OBJECTIUS D'APRENTATGE

El taller cerca l'enfortiment de les relacions interpersonals del grup, així com del sentiment de pertinença i confiança envers el col·lectiu. També fomenta el coneixement i la valoració del patrimoni cultural català i la seva relació amb el patrimoni de la humanitat en un sentit global i nacional i, finalment, planteja la necessitat de revisar i profunditzar les emocions que tots aquests fets ens desperten.

DURADA DEL TALLER: 1'30h

45. min de visita guiada i 45 min. de taller pràctic.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Generació de grup i sentiment de pertinença. Autonomia, responsabilitat i corresponsabilitat de les pròpies decisions i d'aquelles preses de manera participativa i grupal. Respecte cap als altres, la pluralitat i la diversitat del col·lectiu. Anàlisi del context i del fet casteller, la seva importància històrica i el seu posicionament com a patrimoni cultural immaterial de la humanitat. Comprensió de les estructures físiques i arquitectòniques dels castells. Abordatge de la gestió grupal del conflicte i les diferents alternatives per solucionar-lo i valoració de la intel·ligència emocional pròpia.

M
MÓN CASTE

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

PRIMER CICLE D'ESO

ACTE 1. Preparació

Primerament, considerarem quines són les capacitats necessàries per a conformar una colla castellera i realitzarem una sèrie de dinàmiques per tal d'ambientar l'espai i generar relacions cohesionades i respectuoses.

ACTE 2. Construcció

A continuació, i un cop recordats els conceptes apresos durant la visita guiada a l'exposició, ens ficarem a la pell dels castellers en competició i, fent dos grups ben organitzats, haurem de construir una sèrie de puzles amb diferents estructures de castells.

ACTE 3. Posa-hi el cos

Continuant amb la proposta dels reptes i l'organització col·lectiva, posarem a prova la coordinació dels grups mitjançant un joc d'equilibri, comunicació i rapidesa.

ACTE 4. Emoció

Per finalitzar, valorarem el reconeixement del fet casteller com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat i relacionarem aquesta activitat amb d'altres que ens identifiquen i amb les que fem cultura. A continuació, explorarem el concepte de Patrimoni i la seva defensa des de la UNESCO a partir d'altres exemples.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

SEGON CICLE D'ESO

ACTE 1. Preparació

El primer acte proposa l'abordatge de les diferents exposicions amb l'objectiu de trobar resposta a una sèrie de preguntes que haurem de resoldre per equips reduïts. Aquesta activitat ens permetrà explorar la museografia de manera més autònoma i trobar-ne la informació que ens ofereix.

ACTE 2. Construcció

Seguidament, ens trobarem a l'espai pedagògic per tal de posar en comú les impressions que hem recollit i construir, tots pegats, un gran castell en mosaic a partir dels nostres esforços col·lectius.

ACTE 3. Posa-hi el cos

Seguidament, tindrem l'oportunitat de dimensionar el fenomen casteller al mapa de Catalunya i valorar el seu posicionament com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat. El connectarem amb altres elements i expressions culturals a les quals se'ls hi ha atorgat aquesta categoria i plantejarem els significats d'aquest posicionament en l'àmbit global, considerant el paper de la UNESCO i els seus orígens.

ACTE 4. Emoció

Per finalitzar, valorarem les activitats acomplertes fins al moment i posarem en comú les nostres impressions sobre l'exposició, l'univers casteller i la nostra capacitat com a grup per a generar cohesió i sentiment d'equip.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Anàlisi crítica i sospesada de l'entorn i la informació que ens aporta. Aproximació a la realitat castellera polièdrica que presenten les instal·lacions del museu i capacitat de connectar-les amb altres disciplines acadèmiques o personals per tal de generar nous plantejaments i vies d'investigació. Foment de les competències per al diàleg, el respecte cap a l'expressió dels i les altres participants i capacitat per arribar a acords consensuats.

DURADA 1'30h

ENLAIREM'NOS, CASTELLERS! PRIMER I SEGON DE BATXILLERAT

DESCRIPCIÓ

Per aquesta última etapa educativa, es proposa realitzar una visita en profunditat al Museu Casteller de Catalunya i, de manera individual o grupal, escollir una de les dimensions de l'univers casteller que s'hi presenten per tal de relacionar-ho amb l'itinerari acadèmic personal de cada alumne. També es planteja una exploració del material museogràfic com a expressió artística i comunicativa i un abordatge inicial a la realitat del Museu com a entitat cultural de difusió de la cultura nacional.

Posteriorment, analitzarem la composició i construcció de les pinyes castelleres tot relacionant-les amb conceptes físics i matemàtics, entenent la necessitat de l'heterogeneïtat de cossos.

Finalment, reflexionarem sobre els valors castellers i com aquests poden fomentar unes dinàmiques individuals i col·lectives més compromeses, solidàries i responsables.

OBJECTIUS D'APRENTATGE

L'activitat proposa conèixer la realitat castellera des de les potencialitats expressives de la museografia i la capacitat personal d'abordar l'argumentari de les exposicions de manera crítica i constructiva. Alhora planteja la valoració del fenomen patrimonial com a acord global dintre de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura i convida a generar debats col·lectius basats en el respecte i l'escolta activa on hi puguem exposar les nostres reflexions i interessos.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

PRIMER I SEGON DE BATXILLERAT

ACTE 1. Preparació

Per tal d'oferir eines que convidin a l'exploració de la museografia i la informació que s'hi pot trobar, els participants es separaran en grups petits i hauran d'aconseguir respondre tota una sèrie de preguntes relacionades amb el món casteller. Aquesta activitat ens permetrà, més endavant, com a col·lectiu, compartir les impressions de cadascú i les dades que hem pogut trobar al Museu.

ACTE 2. Construcció

Analitzarem la construcció de les pinyes castelleres per tal d'abordar-ne la complexitat en l'àmbit físic i arquitectònic i valorar la diversitat de persones que són necessàries per a elaborar col·lectivament la base dels castells.

ACTE 3. Posa-hi el cos

A continuació, valorarem les figures que conformen una pinya i esbrinarem quines en serien les nostres pròpies posicions, tot tenint en compte les nostres diferències físiques i l'heterogeneïtat necessària per elaborar-la, proposant-nos tancar una pinya tots plegats. S'atrevirà algú a fer d'agulla d'aquest petit castell?

ACTE 4. Emoció

Per finalitzar, farem una valoració dels reptes que han suposat les activitats prèvies on ha intervingut el treball cooperatiu, l'organització col·lectiva, el lideratge i també l'escolta activa. Sospesarem les nostres capacitats com a grup per a dur a terme objectius comuns i la importància de la inclusió i la pluralitat de formes de ser i pensar i, sobretot, de dialogar, per tal de projectar-nos a futur i arribar a noves metes.

TALLER «LA FÍSICA, LA CIÈNCIA I L'ENGINYERIA DELS CASTELLS»

CICLE SUPERIOR DE PRIMÀRIA, ESO I BATXILLERAT

DESCRIPCIÓ

En aquest taller es proposa descobrir l'exposició temporal, producció conjunta del Museu i l'associació GoSTEM amb la col·laboració de la Universitat Rovira i Virgili que han unit en una proposta innovadora dues disciplines que semblen tan llunyanes, però que en realitat estan molt connectades com són la ciència i els castells.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Aproximació a la realitat castellera des d'una perspectiva pràctica (ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques) Fomentant l'educació basada en projectes, la indagació a l'aula i la participació activa a les visites culturals.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE

De forma dinàmica es plantegen un conjunt de problemes per comprendre les lleis físiques que actuen en el fet casteller, i quines aplicacions o solucions hi trobem. Aquesta activitat es recomana a partir del cicle superior de Primària, on s'hagi tractat de forma la competència matemàtica i en ciència, pel seu enfocament en la tecnologia i possibles aplicacions d'enginyeria.

DURADA 45 minuts

M
MÓN CASTELLER

TALLER «ELS SECRETS D'UN CASTELLER»

EDUCACIÓ INFANTIL I CICLE INICIAL DE PRIMÀRIA

DESCRIPCIÓ

Us proposem una visita especial, plena sorpreses, per descobrir els castells a través dels elements que conformen l'imaginari d'aquesta tradició. Aquest taller d'introducció permetrà conèixer a l'alumnat aquests elements tradicionals que ens expliquen històries, i ens connecten amb l'origen.

La visita dinamitzada proposa conèixer elements necessitem per a fer castells a través dels objectes i quin és el seu ús. La principal diferència és que en aquest cas l'educador/a anirà caracteritzat de casteller d'època i així poder facilitar una millor identificació.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

En aquest taller l'alumnat treballarà en petits grups manipulant diferents objectes, per tal de treballar la identificació tot potenciant la percepció i la creativitat.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE

Una experiència per valorar aquells elements tradicionals que conformen l'imaginari casteller, des de la faixa fins a la gralla. Experimentar de primera mà posant-se a la pell d'un casteller i reflexionar sobre l'ús quotidià que tenien alguns d'aquests objectes, fomentant l'observació.

DURADA 1'30h

M
MÓN CASTELLER

GRÀCIES PER COMPARTIR LA INFORMACIÓ AMB L'EQUIP DEL CENTRE!

Per més informació i reserves:

info@museucasteller.cat / 977 66 00 30

Amb la col·laboració de:

